

Uttanlanda

Tað tykist at ridla fyrri stjórnina í Irak

Støðan er hættislig hjá Baath-flokkinum, ið fyrri at royna at bjarga sær sjálvum hevur sett eina bylgju av morðum í gongd
Tað kurdiska fólkið hóttir við einum nýggjum uppreistri

Miðeystur er ein heimspartur, sum tey seinastu tjúgu árin altíð hevur verið ófriðarligur. Tað hevur verið meira ella minni av ófriði har gjøgnum árin. Viðhvørt kyknaði retteliga upp, sum í juni 67, tá tað brast á mill um israelittar og egyptar, og so hevur tað kanska doyð burtur. Men felags fyrri øll londini, ið liggja har í landsynningshorninum av Miðalhavinum, er, at ófriðurin altíð hevur ligið og lurt.

Ófriður er við at taka seg upp

Eitt pláss, har tað nú kundi verið líkt til, at á kemur at standa aftur, er Irak, ið liggur millum Iran, Turkaland, Sýria, Jordan og Saudi Arabia, og hvørs høvuðsstaður er Bagdad. Irak er partur í arabisku samgonguni, ið hevur til endamál, at kveistra Israel burtur frá heimskortinum, og fyrri kortum vóru tað júst hermenn úr Irak, ið hava stóðu í Jordan, ið vóru úti fyrri einum hørðum israelskum bumbuálopi. Israelsmenn hava óttast iraksku stríðsmegina, tí hon er væl betri útgjörd enn tann jordaniska, men nú kundi tað verið líkt til, at teir kunnu gloyma óttan, tí nógvi kundi bent á, at harður innanhýsis ófriður er við at taka seg upp í Irak.

Kollvelting aftaná kollvelting

Søga Iraks aftaná seinna heimsbardaga hevur verið blóðug, og tíværi letur tað til, at so fer eisini at verða í framtíðini. Inntil 1959 var Irak kongadømi, stýrt av Feisal, kongi, men hesin varð myrður tað árið, og landið varð gjørt til tjóðveldi. Eftirmaður Feisals, Kassem, generalmajorur, ið var nógvi vinstrasinnadur, kom tó ikki á liva leingi, tí tann sterkasti flokkurin í landinum, Baath-flokkur, fyrireiðaði eina kollvelting, har Kassem varð myrður. Longu sama árið setti tann vinstrasinnaði Abdel-Salem Aref mótkollvelting í verk, vann, og gjordist forseti. Hann doyði fá ár aftaná við eina hieldur lagna flogvanlukkan, og bróður hansara Abdel-Rahman gjordist eftirmaður. Hann stýrði tó bert stutta tíð, so vann Baath-flokkurin aftur valdið, og Abdel-Rahman bleiv vistur úr landinum.

Morðini

Baath-flokkurin situr við valdinum í dag, men tað tykist eins og tað er farið at ridla nakað nógvi. Flokkurin hevur nógvar

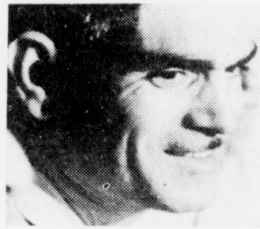
móttstøðumenn, eitt nú kommunistarnir í landinum, tær religiøsu sektirnir, og tey, ið ganga inn fyrri nærri samvinnu við Nasser (tí Baath-flokkurin vil onki hava við Egyptaland at gera, og tað einasta, ið kann fóra tey bæði londini nakað saman er tað felags »heilaga« kriggið móti Israel). Tað er skiltigt, at Baath-flokkurin er farin at kenna, at støðan kanska er meira hættislig, enn gott er, tí í seinastuni hevur hon byrjað eina røð av ógerðum og morðum, fyrri at ræða fólkið í Irak. Menn halda seg vita, at fleiri fólk í seinastuni eru pind til deyðis, og tað sigst eisini, at Baath-flokkurin hevur leigað ein heilan riðil av leigumordarum, sum hava fingið pláss víða hvar í umstíðingini og í herinum (ið helst fer at vera ein tann størsta hóttanin móti stýrinum).

Tað kurdiska fólkið

Tað er tó nakað heilt annað, ið kann koma at verða stýrinum til størstan skaða: Kurdarnir. Tað er eitt fjallafólk, ið livir í tann norðasta partinum av Irak, og sum tey seinastu 7 árin hevur fært uppreistrarbardaga við tann endamáli at stovna eitt kurdiskt ríki. Tann kurdiski uppreisturin brast av álvara á í 1961, tá tey kurdisku fólkslogini reistu seg móti tann vinstrasinnaða stýrinum, hjá Kassem. Vápnahvild av álvara kom fyrst í lag í november 1963, tá Aref var blivin forseti, men alla tíðina síðan tá hevur ófriðurin ligið og lurt. Serstakliga hava kurdarnir gjørt um seg í seinastuni, tí at leiðarin hjá teimum, Mullah Mustapha Barzani, hevur sagt, at stjórnin hevur brotið so at siga allar treytirnar, ið vóru grundarlag fyrri vápnahvildini.

40.000 uppreistrarhermenn

Tann 65 ára gamli Mullah Mustapha Barzani verður vanligja nevndur »Tann reyði Mullah«. Hann var nevniliga nógvi ár í Sovjetsamveldinum, har hann millum annað eisini gjordist generalur í Reyða herinum. Mustapha Barzani kann sanniliga koma at verða ein sterk hóttan móti Baath-flokkinum, tí hann er førur fyrri at vápa ikki minni enn umleið 40.000 mans til bardaga móti stjórnini. Í seinastuni eru stórar stríðsmegir ferdar norðureftir í Irak, men higartil hevur stjórnin roynt ikki at koma beinleiðis í kriggi við tað uppreistrarsinnaða fjallafólk, tí hon veit fullvæl, at ein slik uppgáva fer at krevja, at megin-

Kassem — varð myrður

parturin av herinum verður fluttur norðureftir. Fer tað at henda, so verða ov fáir hermenn eftir til at verja Bagdad, og so eru góð líkindi fyrri ta kollvelting, ið má koma fyrr ella seinni — kanska helst í fyrra lagnum.

Endin tykist nær

Tað eru nógvi, sum biða í spenningi eftir hvussu víðurskiftini í Irak fara at taka seg upp. Israel hevur gott skil á, hvat tað kann koma at hava at týða fyrri politisku støðuna hjá Hussein konga, um Irak verður noytt til at taka hermenn sínar aftur úr Jordan, eins og Egyptar vóna, at teir, um kollvelting verður, kanska kunnu koma nærri á tal við Irak, men felags hjá øllum grannalöndunum er, at tey ikki geva Baath-flokkinum langa livitíð. Og hann sýntist eisini at verða greiður um tað sjálvur — morðini og pinslurnar kundu bent á, at stjórnin í Irak veit, at endin er nær.

micky.

Ársskeið fyrri lærarar og studentar í føroyskum máli og bókmentum

Á Fróðskaparsetri Føroya verður frá 1. september 1969 til 31. mai 1970 ársskeið fyrri lærarar og studentar í føroyskum máli og føroyskum bókmentum. Høvuðslærgreinin verða: føroyskt (málara og mál-søga) og føroyskar bókmentir (kvæði, tættir og nýføroyskur skaldskapur). Hjágreinin verða: islendskt, gomul skrift, bókasavnskunnleiki, gomul føroysk búseting og gamalt føroyskt arbeiðsliv.

Undirvist verður 2 tímar hvønn seinnapartuttan leygardag. Undantiknir eru allir vanligir skúlafridagar.

Lærarar, sum, hóast teir taka lut í skeiðinum, fáa undirvist við skúlan, har teir eru settir, fáa tímatalið lekkað 12 tímar um vikuna niður í 20 tímar. Aðrir lærarar fáa tímatalið lekkað 4 tímar afturat niður í 16 tímar um vikuna og sleppa at undirvísar við kommunuskúlarnar í Havn hetta árið. Hesir nevndu tímar koma at vera fyrri middag. Hóast tímatalið verður lekkað, verður lønin óskerd. Hesir treytir eru nú vanligar bert galdandi fyrri lærarar, ið hava undirvist við fólkskúlan í minsta lagi 2 ár.

Luttakararnir kunnu, um teir vilja, eisini søkja um at búgva í búrum í seturshúsum.

Teir, ið ætla at taka lut í skeiðinum, verða skrivliga at boða Fróðskaparsetri Føroya frá fyrri 15. mars 1969.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Ársskeið fyrri lærarar í náttúrusøgu

Á Føroya Náttúrugripasavni verður frá 1. september 1961 til 31. mai 1970 ársskeið fyrri lærarar í náttúrusøgu. Høvuðslærgreinin verða: jarðfrøði, plantulæra og djórælara.

Undirvist verður 2 tímar hvønn seinnapartuttan leygardag. Undantiknir eru allir vanligir skúlafridagar.

Lærarar, ið taka lut í náttúrusøguskeiðinum, koma undir somu treytir víðvikandi undirvísing í lestrarárinum sum lærarar á skeiðinum í føroyskum, si lýsing um hetta í blaðnum í dag.

Luttakararnir kunnu, um teir vilja, eisini søkja um at búgva í búrum í seturshúsum.

Teir, ið ætla at taka lut í skeiðinum, verða skrivligt at boða Fróðskaparsetri Føroya frá fyrri 15. mars 1969.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Norðoya Sparikassi

telefon 5360 — stovnaður 1919 — telefon 5360

Renta av innistandandi peningi:

6 mánaða uppsøgn	6 % p. a.
3 mánaða uppsøgn	4½ % p. a.
vanlig konti	3½ % p. a.
kekkt-konti	1½ % p. a.

Avgreiðslutíð:

vanligir gerandisdagar kl. 10-12 og kl. 13.30-15.30
 og leygardag kl. 9.30—12.00

Deildir:

Leirvíkar Sparikassi telefon 70

Avgreiðslutíð: týsdag og friggjadag kl. 15.30-17.00.

Sparikassin í Norðdep.i telefon 30

Avgreiðslutíð: týsdag og hósdag kl. 15-16.30

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT